

actus in quatuor. s. aliquis dans operaz rei illicite icidit i sequens pctm. diminuit tñ peccatū seqns sicut z diminuit rō volūtarij. **Uñ** Aug^o dic^t 3° Faustū: q^o Loth culpā dū ē non q̄tū ille icēit: s^z q̄tū ebrietas meruit. **Ad** p̄mū q̄ dō q^o p̄hs n̄ dic^t q^o mēat ḡuiozē ma ledictōem ebri^z: s^z q^o mereat duplicē maledi cōdem p̄p̄t duplex pctm. Vel pōt dici q^o log tur s^z legē cuiusdā pictaci: q^o vt d̄r i 2° polit^l statuit q^o ebriy si p̄cuterēt plus punirēt q̄z so bry q^o pluries iniuriant: i q̄ vt Aristoteles ibidē dic^t v̄r magis resperisse ad vtilitatē .s. vt cohiberēt iniurie q̄z ad veniā quā opz ha bere de e^z yz p̄p̄t hoc q^o nō sūt sui cōpotes **Ad** scōm dō q^o ebrietas hēt excusare pec carū: nō ex pte q̄ ē pctm. s^z ex pte defect^o con seqntis vt dictū ē. **Ad** tertiū dō q^o occupi scētia nō totalr ligat rōnē sicut ebrietas: nisi forte sit tāta q^o faciat boiem isanire. z tñ pas sio occupiscētie diminuit pctm: q^o leuius est ex infirmitate q̄z ex malitia peccare.

Deinde de fide
Orandū est de castitate. **Et** p̄ de ipa virtute castitat^l. 2° de v̄ginitate que est ps casti tatis. 3° de luxuria que ē vi tiū oppositū. Circa p̄mū querit̄ quoz. p̄ vtrū castitas sit virtus. 2° vtrū sit virt^o gnā lis. 3° vtrū sit v̄tus distincta ab abstinētia. 4° quō se hēat ad pudicitia.

Ad primum sic pro
cedit. Videt^r q^o castitas nō sit v̄t. Logmur .n. nūc de v̄tute aie. sed castitas videt^r ad cor pus p̄tinē: d̄r .n. aliq^o castus ex eo q^o aliq̄lī se hēt ad v̄tū q̄rūdā corporis p̄tū. q̄ castitas nō est v̄tus. **P.** Virt^o ē habitus volunta rius: vt d̄r in 2° ethicoz. sed castitas nō v̄t eē aliqd volūtariū cū p̄ violentiā auferri videat ur mulierib^z violēt opp̄sis. q̄ v̄t q^o castitas nō sit v̄tus. **P.** Nulla virt^o ē in infidelib^z. sed aliq^o infideles sūt casti. nō q̄ castitas est v̄tus. **P.** Fruct^o a v̄tutib^z distinguitur. s^z castitas inē fruct^o ponit^r: vt p̄z ad Gal. 5°. q̄ castitas nō ē virtus. **S.** 3° ē qd Aug^o dic^t i li^o d^o decē chordis. Cū obeam i v̄tute p̄cedē v̄tōem qm castitas est virtus: tu sub vno impetu libidinis cadis: z vis vxorem tuam esse victricem. **R.** dō q^o nomē castitatis sumit^r ex hoc q^o p̄rōez occupiscētia castigat.

que ad modū pueri ē refrenāda: vt patz per p̄hm i 3° ethicoz. In B aut rō virtutis hūane consistit q^o sit aliqd fm rōez modificatū: vt ex s̄ dictis p̄z. vñ mani estū ē castitatē eē v̄tutē **Ad** p̄mū q̄ dō q^o castitas consistit qdē in aīa sicut i subo. s^z materiā hēt i corpe. p̄tinet .n. ad castitatē: vt fm iudiciū rōnis z electōnē volūtarij aliq^o moderate v̄tutē corpalib^z mē b̄ris. **Ad** secundū dō q^o sicut Aug^o dicit in p̄ de ciui. dei: p̄posito animi p̄manēte per qd etiā corpe sanctificari meruit: nec ipi cor pozi auferit sanctitatē violētia libidinis alie ne quā fuit p̄seuerātia continētie sue. Et ibidē dicit q^o ē v̄tus aī que comitē hz fortitū dinē qua potius quelibet mala tolerare q̄z malo v̄sentire decreuit. **Ad** t̄tū dō q^o sicut Au g^o dicit in 4° 3° Julianū: absit vt sit in aliquo vera virt^o nisi fuerit iust^o: absit aut vt sit iust^o vere nisi viuat ex fide. Et iō claudit q^o i fide libus neq^z ē vere castitas neq^z aliq̄ alia v̄tut^o q^o .s. nō referūt ad obitū finē. Et sicut ibidē subdit. nō officijs. i. actibus: s^z finib^z a v̄tut^o discernūt^r v̄tutes. **Ad** q̄rtum dō q^o casti tas in quātū est qdē fm rōem operās: habet rōem v̄tutis. in quātū aut hz delectatōem in suo actu: cōnumerat inē fructus.

Ad secunduz sic pro
cedit. Videt^r q^o castitas sit v̄tus gnālis. Dic^t .n. Aug^o in li^o de mēdacio q^o castitas aī est ordinat^r aī motus nō subdēs maiora mino rib^z. s^z hoc p̄tinet ad quālibz v̄tutē. q̄ casti tas ē gnālis v̄tus. **P.** Nomē castitat^l a ca stigatōe sumit^r. sed q̄libz mor^o appetitiue p̄l o^z castigari a rōe. cū q̄ quālibet v̄tutē mor alē refrenet aliq^o appetitū^o mor^o. videt^r q^o q̄libz v̄t^o moralis sit castitas. **P.** Castitati fornicatio opponit^r. sed fornicatio v̄t ad oē genus pcti p̄tinere: d̄r .n. in ps. Perdes oēs q fornicat^r abs te. q̄ castitas ē gnālis virtus. **S.** 3° ē q^o Macrobius ponit eā p̄tē t̄pan tic. **R.** dō q^o nomē castitatis dupl^r acci pit. Vno^o p̄p̄e z sic ē sp̄ālis v̄tus habēs sp̄ā lē nām. s. cōcupias delectabiliū q̄ sūt i vene reis. Alio^o nomē castitatis accipit metapho rice. Sic .n. i corporis omixtione consistit de lectatio venereo^z: circa quā p̄p̄te ē castitas z opp̄sitū vitiū. s. luxuria: ita etiā in qdam sp̄uali v̄tutē mētis ad res aliq̄s consistit que dam delectatio circa quā est qdā sp̄ūalis ca stitas metapho^zice dicta: vel etiā sp̄ūalis

fornicatio sicut metaphorice dicta. Si enim mens
homo delectetur in spirituali coniunctio ad id cui de-
bet coniungi. scilicet ad deum: et abstinet se ne delectabilis
aliis coniungatur debitu diuini ordinis: dicitur
castitas spiritualis: secundum illud 2. ad Cor. xi. De
spondi vos uni viro virginem castam exhibere
christo. Si autem delectabilis debitu diuini ordi-
nis coniungatur mens quibuscumque aliis rebus: dicitur
fornicatio spiritualis: secundum illud Iere. 3. Tu autem
fornicata es cum amatoribus multis. et hoc modo ac-
cipiendo castitatem: castitas est generalis virtus: quia
per quolibet virtute retrahit mens humana ne re-
bus illicitis delectabilis coniungatur. principaliter
tamen ratio huius castitatis consistit in charitate et in
aliis virtutibus theologice quibus mens homo
coniungitur deo. Ad primum ergo dicitur quod ratio illa procedit
de castitate metaphorice dicta. Ad secundum
dicitur quod sicut dicitur est: concupiscentia delecta-
bilis maxime assimilatur puero: eo quod appeti-
tus delectabilis est nobis naturalis: et precisi-
ue delectabilium secundum tactum que ordinatur ad
conseruationem nature. et inde est quod si nutritur horum
delectabilium concupiscentia per hoc quod ei consentiat maxi-
me augetur: sicut puer qui sue voluntati relinquitur.
et sic concupiscentia horum delectabilium maxime indiget
castigari: et ideo circa huiusmodi concupiscentias an-
thonomastice dicitur castitas: sicut et fortitudo
est circa ea: in quibus maxime indigemus ad
firmitate. Ad tertium dicitur quod ratio illa procedit de
fornicatione spirituali metaphorice dicta que oppo-
nitur castitati spirituali: ut dictum est.

Ad tertium sic proce-

ditur. Videtur quod castitas non sit virtus distincta
ab abstinentia. Quia circa materiam unius generis
sufficit una virtus. sed unius generis videntur esse que
pertinent ad unum sensum. cum ergo delectatio ciborum
circa quam est abstinentia: et delectatio venereo-
rum circa quam est castitas: pertineant ad tactum versus
quod castitas non sit alia virtus ab abstinentia.
Sed Philosophus in 4. ethicorum. omnia vitia impotentie
assimulat puerilibus peccatis que castigatio indiget.
sed castitas nominatur a castigatio vitiorum op-
posito. ergo cum per abstinentiam prohibeantur quedam
vitia impotentie: versus quod abstinentia sit castitas.
Sed delectatio aliorum sensuum pertinet ad tem-
perantiam in quantum ordinantur ad delectationem ta-
ctus circa que est impotentia. sed delectatio ciborum
circa que est abstinentia ordinantur ad delecta-
tiones venereorum circa que est castitas. Unde dicit
Iero. Venter et genitalia sibi metipsis vicia

sunt ut ex vicinitate membrorum confederatio intel-
ligatur vitiorum. ergo abstinentia et castitas non sunt vir-
tutes ab invicem distincte. Sed dicitur quod Philosophus
2. ad Cor. 6. connumerat castitatem et ieiunium
que ad abstinentiam pertinent. Sed dicitur quod sicut
dictum est: impotentia est prope circa concupiscentias de-
lectabilium tactus. et ideo oportet ubi sunt diuerse rationes
delectationis: ibi sunt diuerse virtutes sub tem-
perantia comprehense. delectationes autem proportionatur
operatibus quarum sunt perfectioes: ut dicitur
9. ethicorum. Manifestum est autem quod alteri generis
sunt operatioes pertinentes ad versus ciborum
quibus natura individui conseruat. et operatioes perti-
nentes ad versus venereorum quibus conseruat naturam speciei.
et ideo castitas que est circa delectationes vene-
reorum est virtus distincta ab abstinentia que est circa
delectationes ciborum. Ad primum ergo dicendum
quod impotentia non consistit principaliter circa delecta-
tiones tactus. quantum ad iudicium sensus de tangi-
bilibus quod est eiusdem rationis in omnibus: sed quantum
ad ipsum versus versus tangibilium: ut dicitur in 3. ethicorum.
Est autem alia ratio versus cibis et potibus et venereis.
et ideo oportet esse diuersas virtutes: sed sunt unius sensus
Ad secundum dicitur quod delectationes vene-
ree sunt vehementiores et magis opprimentes
rationem quam delectationes ciborum: et propter hoc ma-
gis indiget castigatio et refrenatio. quia si eis
consentiat magis ex hoc crescit versus concupiscentie:
et deiciat animam virilem quam blandimenta femine:
corporumque ille tactus sine quo versus haberi non
potest. Ad tertium dicendum quod delectationes ali-
orum sensuum non pertinent ad naturam hominis conseruandam
nisi per ordinem ad delectabilia tactus. et ideo
circa huiusmodi delectationes non est aliquid alia vir-
tus sub impotentia comprehensa. sed delectationes ciborum
quibus aliquid ordinatur ad delectationes vene-
reorum: tamen etiam per se ordinatur ad vitam hominis conser-
uandam. et ideo etiam per se habet speciale virtute: quibus illa
virtus que abstinentia dicitur ordinat actum suum ad fi-
nem castitatis.

Ad quartum sic pro-

cedit. Videtur quod pudicitia non pertineat specialiter
ad castitatem. Dicitur enim Augustinus in preloquio de ciui. dei. quod
pudicitia est quedam virtus anime: non ergo est aliquid ad ca-
stitatem pertinens. sed est per se ipsam virtus a castitate di-
stincta. Sed pudicitia a pudore dicitur qui videtur
desiderio esse secundie. sed verecundia secundum Damascenum
est de turpi actu: quod conuenit omni

actui vitioso. q̄ pudicitia nō magis pertinet ad castitatē q̄ ad alias virtutes. ¶ **P**hs dicit i 3° ethicoꝝ: q̄ oīs intpantia gnālū ē maxime exprobrabilis: s; ad pudicitia p̄tinē v̄ fugere ea q̄ exprobrabilia sūt. q̄ pudicitia p̄tinet ad oēs partes tp̄tīe: n̄ at sp̄ātr ad castitatē. ¶ **S**ed ē est qd̄ Aug^o dicit i li^o de p̄senerātia. Predicāda ē etiā pudicitia vt ab eo q̄ hēt aures audiēdi nihil genitalib^o mēbris illicitū p̄tetur. s; vsus genitaliū mēbroꝝ p̄p̄e p̄tinet ad castitatē. q̄ pudicitia p̄p̄e ad castitatē p̄tinet. ¶ **R**o dō q̄ sic dicitur: nōm pudicitie a pudore sumit: i q̄ v̄cūdia s̄ḡtur. z iō oꝝ q̄ pudicitia p̄p̄e sit circa illa de qb^o homines maxie v̄cūdiāt. Maxie at̄ v̄cūdiātur boies d̄ actib^o venereis: vt Aug^o dicit i 4° de ciui. dei. itātū q̄ etiā cōcubit^o cōiugalīs qui honestate nuptiāꝝ decorat v̄cūdia nō caret. z h̄ iō q̄a mot^o genitaliū mēbroꝝ nō subijcī ip̄io rōis sic mot^o alioꝝ extioꝝ mēbroꝝ. V̄cūdiatur at̄ hō nō solū de illa cōmixtione venerea: s; etiā de q̄buscūq; signis ei^o: vt p̄hs dicit i 2° rhetorice. z iō pudicitia attēditur p̄p̄e circa venerea. z precipue circa signa venereoz: sicut sunt aspect^o ipudici ofcula z tact^o. z q̄a h̄ magl solēt d̄p̄hēdi: iō pudicitia magis respicit huiusmōi extiora signa. Castitas aut̄ magis ip̄am venereā cōmixtionez. z iō pudicitia ad castitatē ordinat^o nō q̄i vir tus ab ip̄a disticta: s; sicut exp̄mens castitatē circūstātā quādā: infēdū tñ vnū p̄ alio ponitur. ¶ **A**d p̄mū q̄ dicendū q̄ Aug^o ibi accipit pudicitia p̄ castitate. ¶ **A**d scdm̄ dō q̄ q̄nis oīa vitia hēant turpitudinē quādā sp̄ātr tñ vitia intpantē vt ex s̄ dictis patet. ¶ **A**d tertiū dō q̄ inf̄ vitia intpantē p̄cipue sūt exprobrabilia p̄ctā venerea: tū p̄p̄e iobe diētā genitaliū mēbroꝝ: tū etiā p̄pter h̄ q̄ rō ab huiusmodi maxime absorbet.

Quinde cōsiderandū est de v̄ginitate. Et circa hoc queruntur q̄nq; . p̄ in q̄ cōsistat v̄ginitas . 2° v̄trū sit licita. 3° v̄trū sit virtus. 4° de excellētia eius respectu m̄r̄imo ny. 5° de excellētia eius respectu aliarum virtutum.

Ad primum sic procedit. Videt^o q̄ v̄ginitas nō cōsistat in inte

gritate carnis. Dicit. n. Aug^o i li^o de nuptijs z ocupiscētia carnis: q̄ v̄ginitas ē in carne corruptibili incorruptōis perpetua meditatio. s; meditatio nō p̄tinet ad carnē. q̄ v̄ginitas nō cōsistit in carne. ¶ **V**irginitas pudicitia quādā ip̄ortat. s; Aug^o dicit in p̄ de ciui. dei: q̄ pudicitia cōsistit in aīa. q̄ v̄ginitas nō cōsistit i carnis incorruptōe. ¶ **C**arnis integritas v̄ cōsistere in signaculo v̄ginalis pudoris. s; q̄nq; absq; v̄ginitatē p̄iudicio frangit illud siḡculū. Dicit. n. Aug^o in p̄ de ciui. dī: q̄ illa mēbra p̄t̄ diuersis casibus vulnerata vim p̄peti: z medici q̄nq; saluti opitulantes h̄ ibi faciūt qd̄ horret aspectus. Obstetrix etiā v̄ginis cuiusdā integritatē manu velut explorās dū īspicit p̄didit. z subdit. Nō op̄nor quēq; tam stulte s̄ape vt huic p̄isse ali quid existimet etiā de ip̄ius corp̄is sc̄itate q̄nis mēbr̄i illius itegritate iaz p̄dita. q̄ v̄ginitas nō cōsistit i carnis incorruptōe. ¶ **C**orruptio carnis maxime i semis resolutio ne cōsistit q̄ pōt fieri sine v̄cubitu v̄ i dormiendo v̄ etiā vigilādo. sed sine v̄cubitu n̄ v̄ p̄di v̄ginitas. Dicit. n. Aug^o i li^o de v̄ginate q̄ v̄ginalis itegritas: z p̄piā cōtinētā ab oī cōcubitu imunitas: angelica portio ē: q̄ v̄ginitas nō cōsistit i carnis incorruptōe. ¶ **S**ed ē qd̄ Aug^o in eodē li^o dicit q̄ v̄ginitas ē cōtinētā q̄ integritas carnis ip̄i creatori aīe z carnis fouet: cōsecrat: seruat. ¶ **R**o dicendū q̄ nomē v̄ginitatis a viroze s̄uptū v̄. z sicut illud d̄r virēs z i suo viroze p̄sistere qd̄ nō est ex sup̄abūdantia calozis adustione exptus: ita etiā v̄ginitas h̄ ip̄ortat q̄ p̄sona cui inest imunis sit a cōcupie adustione: q̄ eē v̄ i cōsumatōe maxime delectatōis corp̄alis q̄lis ē venereoz delectatio. ¶ **A**mb^o dicit i li^o de v̄ginitate q̄ castitas v̄ginalis ē exp̄s cōtagionis integritas. In delectatōe aut̄ venereoz tria ē cōsiderare. Vnū qd̄m qd̄ ē ex parte corp̄is. s. violatio signaculi v̄ginalis. Aliud aut̄ ē in q̄ cōiungit id qd̄ ē aīe cuz eo qd̄ ē corp̄is. s. ip̄a resolutio semis delectatōem sensibilē causans. Tertiū aut̄ ē solū ex parte aīe. s. p̄positū p̄ueniēdi ad talem delectatōem. In qb^o trib^o id qd̄ p̄positū ē p̄ accns se h̄z ad moralē actū: q̄ nō cōsiderat p̄ se nisi fm̄ ea q̄ sūt aīe. Scdm̄ v̄o māl̄r se hēt ad actū moralē: nā sensibiles passiones sunt materia moralīū actūū. Tertiū v̄o se h̄z for māl̄r z cōpletīue: q̄ rō moralīū i eo quod ē